

Iskolás lesz a gyerek...

A tanító neni mosolya, az ülökés padban a tintatartó helye, a fekete tábla... Izgalom és egy kis szorongás kavargott bennünk. De aztán minden kisimult, biztonságossá és ismertté vált. Ezeket a képeket melegengetik magukban az egykori elsősök, akik mostanában készítik elsőbe a saját gyermekeiket. Erőt adnak ezek az emlékek akkor, mikor jóval a szeptemberi csengés előtt iskolaérettségről és felvételről szól az iskola-kezdés. Ezen az időszakon hogyan segítse át gyermekét (és önmagát) a szülő? Úgy, hogy együtt örülnek az iskolának. Ez a rövid válasza a kérdésre dr. Vajda Zsuzsannának, a Szegedi Tudományegyetem Pszichológia Tanszéke vezetőjének.

Felfogás kérdése, hogy az életnek azon eseményeit, melyek mindenképpen bekövetkeznek, szennázóként tekintjük vagy sem. Az életút természetes állomása az iskolakezdés. Ha jelentőségét nagyon eltúlozzuk, a gyerek szorong – véli a pszichológus. Mert egy egészséges és normális gyerek 6-7 éves kora körül minden nehézség nélkül veszi az iskolát mint akadályt. Akkor bekövetkezik egy nagy fordulat az emberpalánta gondolkodásában: a fantázia és a játék szerepe látványosan csökken, a realitás felé fordul érdeklődése; testarányai megváltoznak; jobban tűri a gyűlöletet. Ez utóbbi pont a legproblematisabb a pszichológus szerint, ugyanis ha a gyereket túlságosan óvják a lehetséges kellemetlenségektől, akkor gyenge marad tűrképessége. Nehéz megtalálni az arányt, hogy a szülő ne legyen túlságosan laza, de ne is uralja azt a szférát, ami a gyereké. Minden szülő tépelődik, gondolkodik a gyerekeiről, beszélget erről másokkal is, esetleg szakkönyveket forgat, de egy ponton túl az úgynevezett szakértelem idegen a szülő és a gyerekek közötti kapcsolattól, ami saját belső dinamikával rendelkezik, s abba beleavatkozni csak akkor szabad, ha nagyon nagy a baj. Az iskolaérettséget nem az életkorhoz, hanem ahhoz köti Vajda Zsuzsanna, hogy az a bizonyos testi és gondolkodásbeli fordulat bekövetkezett-e. Ezt pedig a szülő és az óvónő tapasztalatai alapján pontosan meg tudja ítélni.

Különössé teszi az iskolába

lépést, hogy az iskolák közötti verseny gyakorivá tette a beíratkozást megelőző úgynevezett „elbeszélgetést” vagy „alkalmassági vizsgát”. A pszichológusok többsége, így Vajda Zsuzsanna sem helyesli az ilyen burkolt felvételt, mert szerintük többet árt, mint használ. A 6-7 évesek gyerekei ugyanis arra érettek, hogy iskolába menjen, de arra nem, hogy felvételi vizsgákat tegyen. Sok jelentkező esetén a gyerekek szelektálására még a sorsolást is megfelelőbb módszernek tartja.

A pszichológus álláspontja szerint hatéves korban semmiféle tesztel nem lehet megállapítani, egy gyerek mennyire „okos”, ugyanis ezek az adatok egész mást mutatnak, mint a tízéves korban készült tesztek. Ha mégsem kerülhető el ez a próbatétel, akkor a szülő ne kicsinyítse a „felvételi” jelentőségét, mondja meg a gyerekeinek, mire számíthat, mert úgy talán főkészülhet lelkiileg a megmérettetésre – tanácsolta a pszichológus. Az óvodai foglalkozásokon tanulhatja meg a gyerek az iskolában már szükséges „önszabályozást”. Ezért helyteleníti Vajda Zsuzsanna, ha a nagycsoportban az óvónő nem tart úgynevezett foglalkozást. Ugyanis a koncentrált figyelmet, a társakkal való együttműködést a szülő nem tudja otthon gyakoroltatni iskolába készülők gyerekeivel. Anya és apa abban segítsen, amiben a gyerek kéri. Persze ez nem azt jelenti – figyelmeztet a pszichológus –, hogy a gyerek helyett kell elvégezni a feladatot. Ennél sokkal nehezebb és több időt igényel, de az a jó, ha rávezetjük a megoldásra.

A szülő a gyereke helyett dönt arról, hogy melyik tanító néninél, melyik iskolában, melyik szakosodást ígérő osztályban kezdje meg tanulmányait. E szorongató érzést talán oldja Vajda Zsuzsanna véleménye: szinte teljesen mindegy, az alsó tagozatos osztályokat melyik iskolában végzi el a gyerek, szerinte sokkal lényegesebb, hogy például ne legyen messze az iskola. Azt is biztatásnak szánta a pszichológus, hogy megosztotta velünk tapasztalatait: módszertani és egyéb szempontból is az egyik legképzettebb pedagógus réteg a tanítók kasztja. Egyébként pedig a pszichológia tanszék vezetője biztos abban, hogy alsóban nem dől el semmi, ami hosszútávra is sorsdöntő. Már csak azért sem, mert a gyerek nem olyan esendő, mint a szülő gondolja: sokféle helyzetre képes kidolgozni a számára legkedvezőbb stratégiát. Higgyük el: még az iskolakezdésre is!

Újszászi Ilona

Szegények vagyunk a „kártyacsatához”?

Kényszerű készpénzek

A szegedi Tesco élen jár a kártyával való fizetési kultúra terjesztésében. (Fotó: Karnok Csaba)

A magyar és a szegedi családok továbbra is készpénzfüggők annak ellenére, hogy a hazai bankkártyák száma mára már elérte a három és fél milliót. A lakosság döntő többsége mégsem tud élni a modern banki szolgáltatásokkal. Szakértők szerint azért nem, mert változatlanul túlzottan szegények vagyunk ehhez: így a többség csak kényszerből használ plasztikkártyát. Amikor azután a munkáltató átutalja a fizetést, sokan még aznap kivesszik az egészet az automatából, hogy a napok óta égető adósságaikat rendezzék.

Egyes felmérések szerint a hazai családok négyötöde nem képes arra, hogy megtartsa a pénzt, vagyis máról holnapra él. Ezért hiába terjesztenek a bankok és a nagyobb áruházláncok a készpénzfímélő fizetési módot, a lakosság még nem tud élni vele.

– A 34 éjjel-nappal működő automata ellenére nagyon nagy a készpénzfelvétel a bankfiókjainkban –

mondja az OTP Rt. szegedi osztályvezető-helyettese, Kérsi Lászlóné. – Az elmúlt három héten napi ezerkereszt száz ügyfél fordult meg csak a Tisza Szállóban lévő fiókunkban, s jelentős részük pénzforgalmat bonyolított.

A szakemberek számára is érthetetlen, hogy sokan miért idegenkednek továbbra is a bankautomatáktól, s választják inkább a hosszú sorbaállást.

Fizetésnapokon azután mégis rengetegen rohamozzák meg az ATM-eket, hogy egy csapásra leürítsék a számlát. Az üzletekben, a benzinkutaknál pedig csak elenyészően kevesen fizetnek plasztikkártyával. A többség továbbra is készpénz-párti, pedig ez érthetetlen. Ha ugyanis egy áruházban fizet valaki hitelkártyával, akkor a kezelési költséget az üzlet állja, ám az automataból kivett forintok után a számlatulajdonos fizet.

– Azért is szüntettük be a havi két alkalommal való ingyenes pénzfelvételt lehetőséget, mert arra szeretnénk ösztönözni ügyfeleinket, hogy használják fizetésnél a kártyájukat – mondták a pénzügyintézetben.

Háziasszony ismerősöm viszont sajátos logikával évelt a készpénz fizetés mel-

lett. Mint mondta, régebben jobban be tudta osztani a fizetését, mert egy-egy vásárlás után látta, hogyan laposodik az otthoni boríték. Ma már azonban olyan nagy a csábítás a hipermarketekben, hogy könnyedén túlvásárolja magát, s szeme se rebben, amikor „lehúzzák” a több ezer forintot a bankkártyájáról. A hónap végén azután csodálkozik, amikor bemondja az „unalmost” a számlájára.

Tíz vásárlónkból átlag egy fizet kártyával – mondja a Tesco vevőszolgálati osztályvezetője, Bagdi Szilvia. – Főleg a fiatalok, az értelmiségiek és a középréteg jár élen ebben a fizetési módban.

Mi mindenre rántjuk elő plasztikkártyáinkat? Nos, két kiflit és egy pohár tejet éppen úgy fizettek már így a hipermarketben, mint több százézet erő műszaki berendezést.

Bár a kezelési költséget ilyenkor mi álljuk, a kényelem és a fizetési kultúra növelése miatt mégis szorgalmazzuk a kártyák használatát.

Kicsit jobb a helyzet a benzinkutakon. Az egyik szegedi Shell töltőállomáson megtudtuk, tíz fizetővendégből kettő-három nyújt át plasztiklapot a pénztárnál, s újabb kettő a benzinkút-lánc

saját hitelkártyáját használja. Csongrád megyében az elmúlt években hiába növelték a bankok automaták számát, s hiába fogadják el a bankkártyákat ma már közel ötszáz helyen a megyében, továbbra is a készpénzforgalom maradt az úr. A megyében ugyan közel százötvenezer palasztikkártyás ügyfél akad, ám többségüket a kényszer vitte rá, hogy „kártyázzanak”.

A legfrissebb felmérések szerint mégis évi 100 milliárd forinttal nő a hazai készpénzigény, ami döntően a lakossághoz kötődik. Az elmúlt években ugyanis a kifizetések nem a vállalatok pénztárainál, hanem a bankautomatáknál történtek. A legtöbb munkahelyen ma már nem bajlódnak a pénztárban a fizetések kiosztásával, hanem átutalják azokat. A lakosság többsége pedig elzárándokol a legközelebbi automatahoz és egy összegben felveszi havi járandóságát. Ennek pedig az az oka, hogy a hazai háztartások 82 százaléka nem képes megtakarításra, ezen belül 66 százalék éppen csak kijön a jövedelméből, 9 százalék pedig korábbi megtakarításait éli fel.

„Kártyázni” továbbra is csak a jó módúak kiváltsága...

Rafai Gábor

forrás

Irodalomelméleti konferencia

Munkatársunktól

Kanyó Zoltán emlékére rendeznek irodalomelméleti konferenciát március 2-án és 3-án a Szegedi Akadémiai Bizottság Dóm téri székházában. Az előadásorozatot március 2-án 10 órakor Berta Árpád, a SZTE Bölcsészettudományi Karának dékánja nyitja meg, majd Tarnay László, Thomka Beáta, Bókay Antal, Bernáth Árpád, Bényei Tamás, Odorics Ferenc, Orosz Magdolna, Kálmán C. György, Gyimesi Timea és Hárs Endre tart előadást. A konferencia második napját 10 órától Kovács Árpád „Szó, műfaj és mondásemény az irodalmi szövegnyelvben” című elemzése nyitja; további előadók: Kiss Attila, Szili József, Kovács Sándor, Szabó Tibor és Hódosy Annamária.

Korlátozott buszforgalom

Munkatársunktól

Március 3-ától, péntektől a Tisza Volán Rt. korlátozza a Szegedről Nagyváradra közlekedő buszok forgalmát. A megyeszékhelyről Makó és Méhkerék érintésével Nagyváradra csak péntekenként lehet busszal eljutni Nagyváradra. A vonal menetrendje másban nem változik.

Felvételik a Deákban

Munkatársunktól

Három időpontban rendezi meg az írásbeli felvételi vizsgákat március 6-án a Deák Ferenc Gimnázium. 14 órától a speciális angol, illetve német nyelvi osztályokba jelentkezőket, 15 órától a matematika, a humán (matematika és történelem), valamint az informatikai osztályokba jelentkezőket, 16 órától pedig a magyar nyelv és irodalomból felvételizőket várják.

Mórások jubileuma

Munkatársunktól

A Móra Ferenc szakközépiskola felnőttoktatási tagozata megalakulásának 20. évfordulója alkalmából március 31-én 19 órától alapítványi bált szervez a Kék Csillag étteremben, amelyre várják a tagozaton végzett egykori tanulókat jelentkezését. Meghívók az iskola 120-as szobájában március 20-áig vásárolhatók.

Felolvasóülés

Munkatársunktól

„Szegedért – Szögeden” címmel rendeznek felolvasóülést március 9-én 10 órától a Somogyi-könyvtár 1. emeleti folyóirat-olvasójában. A rendezvényen „Adományok Szegedért 1879 tavaszán Stockholmtól Bukarestig (A gyűjtések dokumentumai a Somogyi-könyvtárban)” címmel Csúri Károlyné tart előadást, majd Tömörkény István „Öregemből napállapotja” című elbeszélését elemzi dr. Péter László.

Képregények

Munkatársunktól

Zitkov-Andricin István grafikusművész képregényeiből és illusztrációiból nyílik kiállítás március 3-án 19 órakor az Impala Házban (Zárda u. 9.). A látlatot megnyitja: Kertész István újságíró.

Tőzsdei jelentés

A szerdai kereskedés szélsőséges árfolyamváltozásokat hozott a részvénytőzsdén. A BUX - szemban a külföldi tőzsdék optimizmusával - csökkenéssel fejezte be a napot. A záróértéke 9967 pont lett (-157 pont). A pesszimizmus egyik fő oka a TVK-Pannonplast tranzakció meghiúsulásának híre volt. Így a TVK továbbra is vevőt keres a műanyag üzletágra. A vegyipari papír árfolyama meredeken zuhant a nap folyamán. Jól szerepelt viszont a Rába és az Antenna. A Zalakerámia hitelének átutazásáról szóló hír sokat segített a papír jegyzésén. A nyugati tőzsdék jól szerepeltek. A Nikkei index 20.000 pont felett zárt. Amerikában is a vevők és a meghatározóak, ezért a Nasdaq újabb magaslatokra emelkedett. Az OPEC és egyes olajkitermelő országok várhatóan növelik áprilistól a kitermelő olaj mennyiségét, ami visszavetheti az igen magas árakat.

Részvény neve	Nyitár	Zárár	Zárór változás	Zárór változás (%)
BORSODCHEM	10 700	10 355	-250	-2,36
EGIS	12 760	12 405	-200	-1,59
GRABOPLAST	2 795	2 750	-35	-1,26
MATÁV	2 460	2 440	-39	-1,57
MEZŐGÉP	1 880	1 880	-15	-0,80
MOL	5 070	5 005	-55	-1,09
OTP	15 450	14 770	-470	-3,09
PICK	11 100	11 150	100	-0,91
RICHTER	18 995	18 505	-195	-1,04
TVK	4 960	4 680	-215	-4,39

BIZTONSÁG INVEST
ÉRTÉKPAPÍRKERESKEDELMI RT.
6721 Szeged
Takaréktár u.1.
Tel.: (62) 540 000
E-mail: tiszainvest@delta.hu
www.bizonsag.hu

Csörög a Pannon GSM

Kedves Olvasóink! Közérdekű problémáikat, észrevételeiket, tapasztalataikat ezen a héten N. Rácz Judittal oszthatják meg. Újságíró munkatársunk munkanapokon reggel 8 és 10 óra között, vasárnap 14 és 15 óra között fogadja hívásaikat a 06-209-432-663-as rádiótelefon-számon. Elvesztett és talált tárgyakat kereső olvasóink ingyenes hirdetésben tehetik közzé mondanivalójukat. Hirdetésfelvétel 8 és 18 óra között a 06-80-820-220-as zöld (ingyenes) számon, illetve személyesen a Sajtóházban és a hirdetőirodáinkban.

március elsejéig a Nagy-körúton belül, május elsejéig pedig a város egész területén elvégzik a szükséges munkálatokat, addig is kéri a lakosság megértő türelmét.

Vadkerti tér. A Tisza-

szigetről telefonáló hölgy elfogadhatatlannak tartja, hogy az önkormányzat feltöltötte a vízelvezető területként nyilvántartott Vadkerti teret. Bodó Imre polgármestertől megtudtuk: a képviselő-testület döntése

***** Az élővonal.